

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

1. UVOD

Polazeći od zakonskih i podzakonskih akata koji reguliraju ovu djelatnost Knjižnica je u 2014. godini:

- nabavljala knjižničnu građu hrvatske i svjetske književnosti te djela znanstvene i stručne literature u bilo kojem obliku (tiskanom, AV, elektronskom),
- nabavljala časopise i novine za sve uzraste korisnika,
- obrađivala, obavljala zaštitu i davala na korištenje knjižničnu građu,
- kompjutorizirala djelatnost,
- razvijala informacijsko-referalnu službu i međuknjižničnu posudbu,
- organizirala pedagoško-animateurski rad s djecom predškolskog uzrasta,
- surađivala sa školama, kulturnim i informativnim ustanovama, gospodarskim i društvenim udrugama na poticanju korištenja knjižnične grade i informacija,
- razvijala mrežu jedinica na području grada i županije vodeći brigu o ravnomjernom približavanju knjige pučanstvu u mjestu stanovanja i radnoj sredini i
- planirala matičnu službu kako na županijskom tako i na širem bilogorsko-podravskom području neposredno surađujući s Nacionalnom i sveučilišnom knjižnicom i drugim organizacijama kojima je cilj unapređivanje knjižnične djelatnosti u državi.

Pored unapređenja svoje osnovne funkcije, Knjižnica je sustavno provodila i druge akcije i programe sa šireg područja kulture, odgoja i obrazovanja, priređujući reprezentativne, tematske prigodne izložbe knjiga i druge grade te organizirajući književne susrete i predavanja za djecu i odrasle.

Kao mjesni pristup znanju Knjižnica je osiguravala osnovne uvjete za učenje kroz cijeli život, neovisno odlučivanje i kulturni razvitak pojedinca i društvenih skupina stanovnika grada i županije.

2. USTROJSTVO

Svoju djelatnost i funkcije Knjižnica obavlja radom sljedećih odjela i službi:

- Informativno-posudbenog odjela za odrasle,
- Studijskog odjela sa zavičajnom zbirkom i AV-zbirkom,
- Dječjeg odjela s igraonicom i igrotekom,
- Bibliobusne službe sa 40 stajališta (5 u poduzećima i ustanovama i 35 u selima),
- Područne knjižnice Nova Rača,
- Knjižnog ormarića u Domu umirovljenika,
- Službe nabave, stručne i tehničke obrade knjiga i
- Županijske matične službe.

3. PROSTOR I OPREMA

Knjižnica raspolaže s ukupno 1330 m² prostora u središtu grada na dvije lokacije tako da osim smještaja građe nudi i sve tehnološke izazove potrebne današnjem sve zahtjevnijem korisniku. Knjižnica je ugodno mjesto za rad, učenje i provođenje slobodnog vremena te dobivanje raznolikih informacija. Nedostatak spremišnog prostora, koji predstavlja sve veći problem u radu Knjižnice, privremeno je ublažen uređenjem još 94 m² prostora na Trgu Stjepana Radića za smještaj knjižnog fonda bibliobusa i manje frekventnog fonda Posudbenog odjela za odrasle.

Zbog nedostatka spremišnog prostora također je izrađeno nekoliko dodatnih polica na Studijskom i Dječjem odjelu. Nabavljen je novi plinski bojler na Dječjem odjelu. Osim toga, okrećena je unutrašnjost Studijskog odjela te hodnici i stepenište zgrade na Trgu E. Kvaternika 11.

Zamijenjena su četiri zastarjela računala i glavni server računalne mreže Knjižnice.

4. STRUČNO OSOBLJE

Programske zadatke su ostvarivala 25 djelatnika :

- 1 knjižničarski savjetnik,
- 2 viša knjižničara,
- 10 diplomiranih knjižničara VSS,
- 1 knjižničar VŠS,
- 5 pomoćnih knjižničara SSS,
- 1 administrator-blagajnik,
- 1 rukovoditelj računovodstva VŠS,
- 1 vozač bibliobusa i pomoćni knjižničar,
- 3 spremaćice.

Dežurstvo u čitaonici tiska i neke druge pomoćne poslove obavljaju studenti.

Svi djelatnici imaju odgovarajuće obrazovanje i položen stručni ispit. Jedna djelatnica stekla je zvanje diplomiranog knjižničara (magistre knjižničarstva).

Djelatnici su poticani na stalno stručno obrazovanje i sudjelovanje na stručnim konferencijama i radionicama kod nas i u inozemstvu: *Knjižnični programi i posebni programi poticanja čitanja za osobe treće životne dobi, osobe smještene u domovima umirovljenika, bolnicama i stacionarnim ustanovama, Pristup informacijama i komunikaciji u knjižnicama za osobe oštećena vida – upotreba besplatnog čitača zaslona (NVDA),* 39. skupština Hrvatskog knjižničarskog društva s temom *Knjižnice - od misije do strategije*, Okrugli stol *Obrazovanje i razvoj*, Stručni skup *Zgrade, prostori i oprema dječjih knjižnica i knjižnica za mlade*, 32. skupština Društva knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja s temom *Knjižnice za mlade*, Predavanje i radionica *Taktilne slikovnice, Čitateljski klubovi i grupe u Hrvatskoj, Dječji odjel – partner obitelji i predškolskoj ustanovi, Od književnog teksta do scenskog prikaza, Kako igrom uspješno razvijati djetetov IQ, Djeca i mлади u knjižnicama : rad s djecom i mladima u knjižnicama Sjeverozapadne Hrvatske, Uvođenje i razvijanje usluga za bebe, djecu rane dobi i njihove roditelje u narodnim knjižnicama, Knjižnice u procjepu 2: Katalogizacija s osmijehom, Čitanje od malih nogu, Skupština Hrvatskog čitateljskog društva, Nacionalna kampanja za poticanje čitanja " Čitaj mi, Lovrakovi dani kulture, Sajam knjiga Interliber, Stručno-znanstveni skup Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u Domovinskom ratu, a djelatnici Vjeruška Štivić, Tina Gatalica, Neda Adamović, Snježana Berak, Lucija Miškić i Ilija Pejić imali su vlastita izlaganja.*

5. KNJIŽNI FOND

a) U 2014. godini nabavljeno nove grade:

ODJEL	Planirano u 2014.	Ostvareno u 2014.
Za odrasle i studijski		2.278
Dječji s igaonicom		942
Bibliobus		401
Područne		340
Zavičajna zbirka		145
Zaštićeni fond		
UKUPNO	6.500 svezaka	4.106 sv. knjiga + 257 časopisa

Pored knjiga i časopisa nabavljeno je i obrađeno 54 kompleta igračaka, 205 CD-a, 14 CD-ROM-a te 412 DVD-a.

Knjižnica sada ukupno u svom fondu ima 150.788 knjiga i časopisa, 8.401 komada AV građe, 871 kompleta igračaka, 510 grafika i plakata.

Sva prinovljena građa tehnički je i stručno obrađena, klasificirana i katalogizirana.

Knjižni fond Studijskog odjela i Odjela za odrasle zaštićen je od krađe.

Po osnovi dotrajalosti, zastarjelosti zaduženja i nestalosti otpisano je ove godine 551 knjiga i časopisa, 20 igračaka, 106 videokaseta, sedam CD-a, 54 zvučne kaseta, osam CD-ROM-ova i 44 DVD-a.

b) Prinovljene knjige po strukama:

STRUKA	PRINOVLJENO	
	2014.	
0 Znanost općenito	115	
1 Filozofija	129	
2 Religija	55	
3 Društvene znanosti	269	
5 Prirodne znanosti	63	
6 Primjenjene znanosti	221	
7 Umjetnost	213	
8 Znanost o jeziku i književnosti	109	
9 Povijet, zemljopis	159	
UKUPNO ZNANOST	1.333	33%
82/89 Književnost		
- hrvatska	382	
- strana	1.263	
UKUPNO KNJIŽEVNOST	1.645	40%
DJEČJA I KNJIŽEVNOST ZA MLADE	1.125	27%
S V E U K U P N O	4.103	

U ukupnom broju prinova 39% čini stručna i znanstvenopopularna literatura, 39% beletristika i 22% literatura za djecu.

6. KORISNICI I INFORMACIJE

Knjižnica je za korisnike tijekom cijele godine otvorena 65 sati tjedno što predstavlja visoki standard prilagodbe radnog vremena potrebama korisnika koje opslužuje.

a) Broj upisanih članova knjižnice:

ODJEL	2013.	2014.
Za odrasle i studijski	2.596	2.455
Dječji odjel	1.372	1.357
Pokretna (Bibliobus)	1.113	1.091
Područne knjižnice	750	750
Stacionar – dom umirovljenika	50	50
UKUPNO	5.881	5.703

Kao što se vidi iz tabele, zadržana je gotovo ista razina broja članova Knjižnice kao i u 2013. godini.

b) Struktura upisanih članova:

ODJEL	Za odrasle	Dječji	Igraonica	Bibliobus	Područne knjižnice	Stacionar - Dom umi- rovljenika	UKUPNO
Predškolci i bebe		459		138	23		620 11%
Učenici osnovne škole		847		670	617		2.134 37%
Učenici srednje škole	379				4		383 6,5%
Studenti	407				4		411 7%
Upozleni	1.205			125	56		1.386 24%
Neupozleni	257				13		270 4,7%
Umirovjenici	207			3	9	50	269 4,7%
Ostali		51		155	24		230 4%
UKUPNO	2.596	1.357		1.091	750	50	5.703

c) **Broj korisnika knjižničnih fondova – posjeta:**

ODJEL	2013.	2014.
Za odrasle	48.374	47.784
Studijski i čitaonica tiska	24.402	26.162
Dječji odjel i igraonica	27.469	23.555
Bibliobus	24.303	24.199
Područne knjižnice	13.201	13.201
UKUPNO	137.749	134.901

Internet, računalne igre i računalo za pisanje koristilo je 8.510 korisnika, tako da je ukupno dnevno odjele i službe Knjižnice prosječno koristilo oko 500 posjetitelja. Ovome valja pridodati i veliki broj djece i odraslih (10.654) koji su boravili u Knjižnici zbog književnih susreta, promocija, izložbi, kreativnih radionica, predstava, satova lektire, predavanja, koncerata, natjecanja, instrukcija i organiziranih posjeta. Naše internetske stranice posjetilo je 20.973, a katalogu je pristupilo 22.038 korisnika.

d) **Broj korištenih knjiga, periodike i druge grade:**

ODJEL	2013.	2014.
Za odrasle	99.091	93.450
Studijski i čitaonica tiska	44.638	44.326
Dječji odjel	47.724	40.864
Bibliobus	40.717	41.178
Područne knjižnice	15.000	15.000
Stacionar		
UKUPNO	247.170	234.818

Putem međuknjižnične posudbe, na zahtjev drugih, Knjižnica je posudila 67 knjiga dok je od drugih knjižnica posudila 9 knjiga.

U Igraonici je posuđeno 104 kompleta igračaka.

Posuđeno je 3.176 CD-a, 832 CD-ROM-a te 14.843 videokasete i DVD-a.

Do 31.12.2014. pruženo je našim korisnicima više tisuća općih faktografskih informacija i referalnih znanstvenih informacija te bibliografskih popisa. Značajno smo sudjelovali u projektu ***Pitajte knjižničare*** kao zajedničkoj WEB informacijskoj i referalnoj mreži više narodnih knjižnica u Hrvatskoj. U 2014. godini stručni djelatnici Knjižnice odgovorili su na 93 pitanja "virtualnih" korisnika.

Nastavljena je predmetna obrada periodike i stručnih knjiga te izrada normativne datoteke autora. Organizirani su programi edukacije korisnika skupnim posjetama.

Pokrenuli smo grupe na društvenim mrežama Facebooku i Twiteru gdje se broj članova i posjeta stalno povećava. Nastavili smo s pisanjem bloga Odjela za odrasle *Knjigom do zdravlja*. Također na Odjelu za odrasle stalno djeluju *Tematska polica* i *Čitatelji preporučuju*.

Besplatno su korištene EBSCO baze podataka na Studijskom odjelu.

Na Dječjem odjelu organizirane su radionice *Abeceda učenja* za djecu s teškoćama u učenju i *Pričopričalice* za djecu od 6 do 10 godina. Tijekom cijele godine vodili su se čitateljski blogovi *Tragači* i *Knjiški frikovi* u kojima zajedno s korisnicima nekoliko hrvatskih knjižnica sudjeluju i mladi korisnici naše Knjižnice.

Izrađivale su se top liste knjiga i čitatelja.

Bibliografska baza podataka o Bjelovaru i bjelovarskom kraju *Bjelovariana* dopunjena je prinovljenom građom iz prošle godine. Iz fonda Zavičajne zbirke digitalizirano je pet starih i vrijednih knjiga tako daje do sada ukupno digitalizirano 27 knjiga. Na taj način znatno se povećao i broj korisnika Zavičajne zbirke (4.963).

Na temelju Zavičajne zbirke izrađena je bibliografija *Bjelovar i Bjelovarsko-bilogorska županija u Domovinskom ratu* i bit će objavljena u 8. broju *Radova* Zavoda za znanstvenistraživački i umjetnički rad u Bjelovaru.

U suradnji sa školama u Knjižnici je održano šest prezentacija *Učim o zavičaju uz zavičajnu zbirku Bjelovariana*. Za školski aktiv povjesničara BBŽ-a održana je prezentacija *Zavičajna zbirka – povjesna baza podataka o Bjelovaru i bjelovarskom kraju*.

Izrađeno je 10 biltena prinovljenih knjiga i druge građe.

Ostvarena je dobra suradnja s novinama, radiom, HTV-om i lokalnom televizijom tako da je javnost obaviještena o programima Knjižnice. Na radio Tereziji nedjeljom se čita priča za najmlađe u emisiji *Priča za dobro jutro*.

e) Broj korištenih knjiga po strukama

STRUKA	2.013.	2.014.
0 Znanost općenito	4.730	4.160
1 Filozofija	8.955	8.044
2 Religija	4.017	3.358
3 Društvene znanosti	15.156	14.153
5 Prirodne znanosti	4.143	3.801
6 Primijenjene znanosti	16.468	14.999
7 Umjetnost	4.454	6.337
8 Znanost o jeziku i književnosti	4.923	3.655
9 Povijest, zemljopis	5.802	5.241
UKUPNO ZNANOST	68.648	64.748
82/89 Književnost		
- hrvatska	18.382	16.447
- strana	59.032	56.700
UKUPNO KNJIŽEVNOST	77.414	73.147
D+O+M dječja i književnost za mlade	77.044	72.207
S V E U K U P N O	223.106	210.102

U sklopu odjela korišteno je 24.716 časopisa i novina što zajedno s knjigama čini 234.818 jedinica građe.

7. EDUKATIVNA I KULTUROLOŠKA DOGAĐANJA

Književne večeri i susreti, predavanja, izložbe, promocije

a) za odrasle

1. 5.2. Predavanje *Energija za 21. stoljeće – etički izazov* Branimira Hrastnika u ciklusu *Znanost svima*.
2. 20.2. Predstavljanje knjige *Brak za hrabre* Vesne Gračner i Mirka Mataušića uz sudjelovanje autora i komunikologinje Suzane Peran.
3. 26.2. Program u suradnji s HORKUD-om *Golub* pod nazivom *Tradicijsko tektstilno rukotvorstvo* s prikazivanjem dokumentarnog filma *Šupljanje*, predavanjem Nade Mance o *Svetomarskoj čipki* i izložbom Ivana Vinkovića *Od lana do platna*.

4. 6.3. Predavanje *Jezično govorni razvoj i višejezičnost* Romane Misir, Sonje Maletić i Lane Šramek povodom *Europskog dana logopedije*.
5. 7.3. *Večer šansone, bluza i poezije* uz sudjelovanje Dražena Pavlića, *Dua Face* iz Ljubljane i glumaca Bjelovarskog kazališta povodom Međunarodnog praznika Dana žena.
6. 18.3. Jezična tribina i izložba *Hrvatski jezik danas* s gostom Stjepanom Damjanovićem.
7. 28.3. Promocija knjige *Prsten mira i majčinske ljubavi* Slavice Bilić u suradnji s Odborom za hrvatske branitelje i članove njihovih obitelji Grada Bjelovara.
8. 4.4. Projekcija fotografija i predavanje *Peru i Ande* Željka Bockovca u suradnji s HPD *Bilogora* povodom 90. obljetnice planinarstva u Bjelovaru.
9. 15.4. Predavanje o ronom otkrivanju raka dojke Ivana Drinkovića u suradnji s Udrugom liječenih žena od karcinoma dojke *BISER* Bjelovar i Akcijom bjelovarsko – bilogorskom.
10. 16.4. Književni susret s Ivanom Aralicom.
11. 22.4. 10. susret najčitatelja narodnih knjižnica BBŽ-a u Daruvaru s gošćom književnicom Mani Gotovac u suradnji s nakladničkom kućom *Profil*.
12. 23.4. Noć knjige povodom Svjetskog dana knjige: *Jutro poezije u Noći knjige* (Ljiljana Lili Dimova, Ivica Kiš, Davorin Žitnik, Robert Roklicer), Podrum(arT) 2: izložba grafika Matka Antolčića i susreti čitateljskih klubova *Mame i ljubitelja SF- a Citadela*.
13. 8.5. Predavanje *Znanost i vjera* Vladimira Para u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske u Bjelovaru.
14. 28.5. Retrospekcija kratkih filmova međunarodnog filmskog festivala *Uhvati film* u suradnji s Udrugom *SPIRIT* iz Rijeke i Bjelovarskim klubom mladih.
15. 29.5. Predavanje *Lijekovi ili priča o obmani* Lidije Gajski.
16. 5.6. Prikazivanje britanskog dokumentarnog filma *U tranziciji / In Transition* i rasprava *Je li moguće i kako pokrenuti promjenu u svojoj zajednici?* gostom Nenadom Maljkovićem članom udruge *ZMAG – Zelenom mrežom aktivističkih grupa* i grupe *Tranzicijski Zagreb*.
17. 3.7. Predstavljanje knjige crteža i izložba crteža nastalih pri stvaranju animiranog filma *Požuda* Irene Jukić Pranjić.
18. 21.7. Književni susret s Ivanom Šojat-Kuči.
19. 26.8. Predavanje o *Theta iscijeljivanju* Andreje Široki.
20. 11.9. Predavanje *Ptice duž rijeke Česme* Darka Podravca, člana Hrvatskog društva za zaštitu ptica i prirode.
21. 21.9. *Esperantisti Bjelovara svome gradu:* otvaranje izložbe *Nepoznata Mađarska*, predavanje *Dodirnice hrvatske i mađarske povijesti* Radenka Miloševića, natjecanje u recitiranju poezije na esperantu učenika osnovnih i srednjih škola i promocija knjige *De Patagonio gis Alasko* Tibora Sekelja.

22. 25.9. - 11.10. Izložba publikacija iz fonda Zavičajne zbirke *Bjelovar u Domovinskom ratu* povodom Dana grada Bjelovara i Dana bjelovarskih branitelja.
23. 16.10. Predstavljanje knjige *Ma koji život, ma koji teatar* Mani Gotovac.
24. 22.10. Tribina *Kad je žena kurva / Kad je muškarac peder* Vedrane Rudan.
25. 29.10. Prezentacija NVDA čitača zaslona za slikepe i slabovidne korisnike i predstava *A kako vi vodite ljubav?* Kazališta slijepih i slabovidnih *Novi život* u suradnji s Udrugom slijepih Bjelovar.
26. 4.11. Predstavljanje zbirke poezije *Luč Hrvata* Ante Nadomira Tadića Šutre.
27. 10.11. Koncert hrvatskih pjesama o vinu i ljubavi *Bakho i Erato* u izvođenju V.I.S.-a *Fino Wino* iz Bjelovara povodom *Mjeseca hrvatske knjige i Martinja*.
28. 18.11. Predavanje i predstavljanje priručnika *Početno pisanje na hrvatskome jeziku* Ante Bežena i Siniše Reberskog za učitelje razredne nastave.
29. 19.11. Književna večer s Mirom Gavranom u suradnji s Ogrankom Matice Hrvatske u Bjelovaru povodom *Dana Matice hrvatske*.
30. 20.11. Predavanje *Hrvatsko knjižno blago* Matea Žagara u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske u Bjelovaru povodom *Dana Matice hrvatske*.
31. 28.11. Tribina *Mogućnosti zapošljavanja na europskom tržištu rada* Adite Dvoraček i izložba završnih i diplomskih radova korisnika Knjižnice *U Knjižnici do diplome*.
32. 10.12. Predstavljanje knjige Ante Kovačevića *Čovjek i njegova sjena* u suradnji s Ogrankom Matice hrvatske u Bjelovar.
33. 23.12.2014.-10.1.2015. 27. izložba radova Likovnog udruženja Bjelovar u organizaciji Županijske lige protiv raka Bjelovarsko-bilogorske županije.

Manje izložbe za odrasle: *Martin Luther King – 85 godina života, Ivan Aralica, Antun Gustav Matoš, Bjelovarsko nakladništvo Gabriel Garcia Marquez, William Shakespeare – 450 godina rođenja, Hrvatsko književno blago: izložba pretisaka i faksimila hrvatskih rijetkih knjiga, Sretan Božić uz božićnu glazbu, O čemu govorimo kad govorimo o ljubavi? itd.*

b) za djecu i roditelje

1. 7.-12. 1. *ZIMSKI PRAZNICI U KNJIŽNI*.
2. 5.2. *Moja prva knjiga:* promocija nagrađenih slikovnica mlađih Bjelovarčana.
3. 22.1. Završna svečanost akcije *Dobar kao Hlapić*.
4. 20.3. *Djeca djeci :* nastup dramskih i lutkarskih školskih družina.
5. 10.4. Otvorenje izložbe ilustracija Tomislava Torjanca.

6. 23.4. *Noć knjige : Mali korisnici u velikoj knjižnici, Mala noćna pričaonica, Sve zbog knjige : tulum u knjižnici.*
7. 16.5. *Stihovnica* – predstavljanje zbirke pjesama djece i roditelja Dječjeg vrtića *Ciciban*.
8. 21.5. Zabavni program poticanja čitanja *Uberi priču* u bjelovarskom parku.
9. 14.6. Promocija slikovnice *Tajna Masmalića*.
10. 17.6. Otvorenje izložbe *Umjetnik to sam ja*.
11. 12.7. *Mađioničari* – završna periredba ljetnog tečaja.
12. 25.7. Izložba i promocija stripova nastalih na ljetnom tečaju.
13. 8.8. Modna revija ručnih radova nastalih na ljetnom tečaju.
14. 22.8. Promocija kuharice nastale na tečaju kulinarstva.
15. 9.9. *Maraton čitanja* povodom Međunarodnog dana pismenosti.
16. 9.9.-4.11. *Uspon u pismenost* : radionice kreativne pismenosti.
17. 10.10. *Djevojčice danas* : predavanje i radionica.
18. 15.10. Književni susret s nagrađenom književnicom Nadom Mihaljević.
19. 20.10. Ogledni sat *Od književnog teksta preko dramskog predloška do scenske igre*.
20. 24.10. *Slušaonica Hrvatskog radija* : festival *Pazi knjiga!*.
21. 20.10. ZID festival : javna promocija usluga Dječjeg odjela.
22. 22. i 29.10. Natjecanje u čitanju naglas : gradska i županijska razina.
23. 12.11. Književni susret s nagrađenom književnicom Ivanom Guljašević.
24. 1.-23.12. Adventske pričopričalice.
25. 30.12. Svečanost obilježavanja 50 godina suradnje dječjih odjela Knjižnice i Opće bolnice Bjelovar.
26. Predavanja za najmlađe u okviru projekta **Znanost djeci: Ptice, Mačke, Dinosaurusi**.
27. Projekt *Govorimo znakovni* u suradnji s UOSS BBŽ-a.
28. Sudjelovanje u nacionalnoj kampanji za poticanje čitanja od najranije dobi *Čitaj mi!*
29. Okupljanje volontera pod nazivom *Tete čitalice* i čitanje na javnoj pozornici u središtu grada.
30. *Mađarski u knjižnici* : program dva puta mjesечно u okviru igraonice *Djeca i roditelji zajedno* u suradnji s Zajednicom Mađara Bjelovar.
31. *Vjetar koji dodiruje trstiku* – predstavljanje starohrvatskih tradicionalnih glazbala na šest stajališta bibliobusa u područnim školama BBŽ-a s gostom Stjepanom Večkovićem, članom Ansambla narodnih pjesama i plesova Hrvatske *Lado u Mjesecu hrvatske knjige*.

8. IGRAONICA I IGROTEKA

Svakodnevno se ponedjeljkom, utorkom i četvrtkom održavaju tri igraonice prema uzrastu od tri do šest godina, srijedom su organizirane igraonice za bebe kao i igraonica na Dječjem odjelu Opće bolnice Bjelovar. Nastavljen je program *Djeca i roditelji zajedno* za sve uzraste predškolaca ponedjeljkom i petkom poslije podne te eksperimentalni program *Igraonica+* za djecu s teškoćama u razvoju. Pored toga, kao povremeni programi organizirane su engleska i glazbena igraonica.

Igraonica i igroteka su ostvarile :

- upisano je 459 mališana,
- održano je 743 susreta u stalnim igraonicama i radionicama ili 1.114 sati neposrednog rada s djecom uz 8.738 posjeta djece,
- posuđeno je 65 igračaka,
- igraonica za bebe i njihove roditelje ostvarila je 96 susreta ili 144 sati neposrednog rada uz 807 posjeta djece,
- u igraonici u bolnici bilo je 58 susreta ili 87 sati rada uz 189 djece.

U programu *Djeca i roditelji zajedno* bilo je 83 susreta ili 124,5 sati neposrednog rada uz 944 posjeta djece.

Osim toga, u glazbenoj igraonici održano je 17 sati rada uz 232 posjeta djece, a u engleskoj igraonici 68 sati rada i 731 posjeta djece.

U programu Djeca i roditelji zajedno održano je 83 susreta uz 124,5 sata neposrednog rada i 944 posjete, a u Igraonici+ za djecu s teškoćama u razvoju kroz 10 termina obuhvaćeno je devetero djece i 14 posjeta.

U Područnoj knjižnici Nova Rača upisano je 23 predškolca, održano 86 susreta u igraonici ili 172 sata neposrednog rada s djecom uz 1.196 posjeta djece.

9. MATIČNA SLUŽBA

Županijska matična služba obavlja poslove matičnosti za narodne i školske knjižnice u Bjelovarsko-bilogorskoj županiji.

Županijska matična služba Narodne knjižnice Petar Preradović Bjelovar ostvarivala je svoju temeljnu i razvojnu djelatnost u 2014.g. u skladu sa

Zakonom o knjižnicama (NN 105/97, 104/00, 69/09), odnosno Pravilnikom o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj (NN 43/01).

Temeljni poslovi

Neposrednim uvidom nadzirali smo i pomagali u stručnom radu narodnim i školskim knjižnicama na našem području nastojeći njihovo stručno uređenje i poslovanje učiniti jedinstvenim te ga uskladiti sa standardima. Posebno smo u tim obilascima pratili njihov rad s korisnicima, rad s djecom te rad s osobama s posebnim potrebama. Svojim zapažanjima o njihovom radu redovito smo izvješćivali nadležna tijela.

U 2014. g. bili smo **u stručnom nadzoru u pet narodnih te osam školskih knjižnica.**

Izgradnja zbirk. Na našim stručnim skupovima ravnatelja/voditelja narodnih knjižnica uvijek smo naglašavali poštivanje standarda u izgradnji zbirk, kako one najveće i temeljne, zbirci knjiga, tako i ostalih: periodike, igrački, multimedijalne građe... U srpnju 2014. g. Matična je služba s ravnateljima izradila **plan nabave** u sljedećoj godini, odnosno **osiguranje sredstava za nabavu** s detaljno razrađenim udjelom Ministarstva kulture, osnivača te Bjelovarsko-bilogorske županije za svaku knjižnicu. Taj plan je uskladen s *Pravilnikom o raspodjeli sredstava za nabavu građe u narodnim knjižnicama*.

Koordinacija rada knjižnica, odnosno njihova veća i bolja suradnja jedan je od zadataka Matične službe. Suradnja se ogleda međuknjižničnom posudbom, ali i izravnim vezama (online) knjižnica. Biltene matične knjižnice knjižničari su mogli pronaći na stranicama matične knjižnice i tako si olakšati složene poslove nabave. Iste te biltene Matična služba je knjižnicama slala poštom.

Standardološka određenja veličine i izgleda prostora. Tijekom 2014. g. Završen je idejni projekt preuređenja i proširenja garešničke Knjižnice. Trenutno je u izradi izvedbeni projekat proširenja ove knjižnice koji će biti završen početkom 2015. tako da će se moći natjecati za sredstva Ministarstva kulture i BBŽ-a. U svim fazama izrade i projekta preuređenja i projekta opremanja sudjelovala je Matična služba. Novim namještajem opremljen je prostor Gradske knjižnice S. Kolara u Čazmi. S tim projektom nastavljamo i 2015. g. Prostorna skučenost očigledna je i u Narodnoj knjižnici "P. Preradović" Bjelovar što utječe na sve segmente rada i prepreka je dalnjem razvoju Knjižnice. U tijeku su pripreme za senzibiliziranje osnivača i BBŽ-e za ovaj problem.

Stručnom usavršavanju knjižničnog osoblja pridavali smo iznimno značenje jer Matična služba svoju strategiju razvoja temelji na educiranim i

motiviranim djelatnicima. Naši djelatnici stalni su polaznici CSSU-a, ali i brojnih drugih stručnih skupova. Tako smo organizirali nekoliko stručnih seminara, bilo sami ili u suradnji s drugim ustanovama i udrugama: Društvom knjižničara Bilogore, Podravine i Kalničkog Prigorja, HKD-om, Stručnim vijećem školskih knjižničara BBŽ-a, Lovrakovim danima kulture.

Edukacija knjižničara početnika dio je nastojanja Matične službe u stručnom usavršavanju djalatnika. Na tim edukacijama polaznici steknu osnove knjižničarstva, nauče osnovne poslove u knjižnici, a poslije ih upućujemo na stručni ispit, odnosno dodiplomski izvanredni studij knjižničarstva.

Zaštita knjižnične građe, a pod time ne mislimo samo na zaštitu od vlage, svjetla, drugih fizičkih oštećenja, već i na redovite revizije i otpise knjižnične građe kako u narodnim tako i u školskim knjižnicama. Revizije su u 2014. g. obavile knjižnice osnovnih škola u Novoj Rači, Velikoj Pisanici, Trnovitici, Grubišnom Polju, Hercegovcu, 3. i 4. osnovnoj školi u Bjelovaru te Turističko-ugostiteljskoj i prehrambenoj školi u Bjelovaru.

Na sastancima s ravnateljima narodnih knjižnica ukazivalo se na potrebe češćeg i ***osmišljenijeg izlaska u javnost***, odnosno promidžbenog i marketinškog djelovanja knjižnica (vodiči, letci, susreti, gostovanja...), suradnja s medijima (radijem, TV-om, tiskom...).

Razvojni poslovi

Matična služba je napravila ***dugoročni razvojni plan*** svoga rada i u njemu su ugrađene ***vizije razvoja pojedinih knjižnica***, posebice u ***izgradnji mreže***. Planovi se ne ostvaruju predviđenom dinamikom jer općine nisu u mogućnosti osnivati svoje knjižnice. Zato je puno više truda uloženo u informatizaciju gdje je sva pažnja posvećena analitičkoj obradi periodike, reviziji i otpisu u programu Metel, inventarizaciji te ispisu stručnog kataloga.

Uz dugoročne planove Županijska matična služba izradila je i ***kratkoročne planove nabave informatičke opreme, namještaja, nabave knjižnične građe*** o čemu je bilo više riječi u prvome dijelu ovog izvješća (temeljni poslovi).

Matična služba je u 2014. g. bila uključena u sve značajnije projekte kao što je CSSU, Strategija razvoja narodnih knjižnica Republike Hrvatske, razvoj METEL-a... Stalo nam je da se zaključci tih projekata implementiraju u našim knjižnicama.

Suradnja s medijima (TV, radio, tisak...) te suradnja sa stručnom knjižničarskom periodikom (*Novosti HKD-a, Svezak, Vjesnik bibliotekara, Knjižničarstvo*) značajan je aspekt strategije djelovanja ŽMS-a.

KLASA: 612-04/15-01

URBROJ: 2103/01-12-01-15-29

Ravnatelj:
Marinko Iličić, viši knjižničar

Donijeto Na Upravnom vijeću Knjižnice dana 2. travnja 2015. godine.

Predsjednik Upravnog vijeća:
Ilija Pejić, knjižničarski savjetnik